

Razmišljanje o poslovnih dosežkih

Končni rezultat vseh prizadevanj organizacije združenega dela v poslovanju določene razdobja je ustvarjeni dohodek in njegova razdelitev. Če je to osnovni interes vseh proizvajalcev in samoupravljalcev, je v zvezi s tem potrebno poudariti to, da bi se morali vsi kot celota, še posebej pa posamezniki vedno bolj zavedati, da je v sedanjem času izredno pomembno spremeniti odnos in miselnost do nekaterih ukrepov in prizadevanj za dosego boljših uspehov.

Spomnimo se na konec leta 1972, ko je naš Izobraževalni center organiziral kratak seminar o »Analizi vrednosti«. Izredno pomembna tema za vsakogar, ki bi lahko posredno ali neposredno vplival na ceno naših proizvodov. Pogoj za uvedbo sistematičnega zniževanja stroškov z analizo vrednosti pa je, da se celotno delo prilagaja skupinskemu, teamskemu delu. Z novim načinom dela se dosežejo:

- določenj prihranki,
- boljše proizvodi,
- dobijo se natančnejši podatki o stroških in
- izboljša se kooperacija med oddelki.

V zvezi s tem vprašanjem je akcijski program za leto 1973 vseboval tudi točko, ki je predvidevala ukrepe za zniževanje stroškov in njihovim zasledovanjem s pomočjo ANALIZE VREDNOSTI. Žal ugotavljamo, da so ta prizadevanja ostala zaenkrat le še kot zapis. V Statutu podjetja pa imamo zapisan tudi 135. člen, ki se glasi: »Podjetje mora skrbeti za to,

da sčasoma preide na sistem vrednotenja po DIREKTNIH STROŠKIH. Na ta sistem vrednotenja se preide, ko odbor za gospodarstvo ugotovi, da so za to dozoreli pogoji.«

Ze dalj časa ugotavljamo, da stvarno ekonomsko življenje ne prenese dolgo akcijskih programskih načel in statutarnih določil, ampak zahteva dejansko in tvorno delo, ki se mora podrediti zakonitostim, ki veljajo v vseh sistemih. Da pa so glede sistemov in njihovega uvajanja v prakso lahko zelo različna mnenja in tolmačenja, je razumljivo.

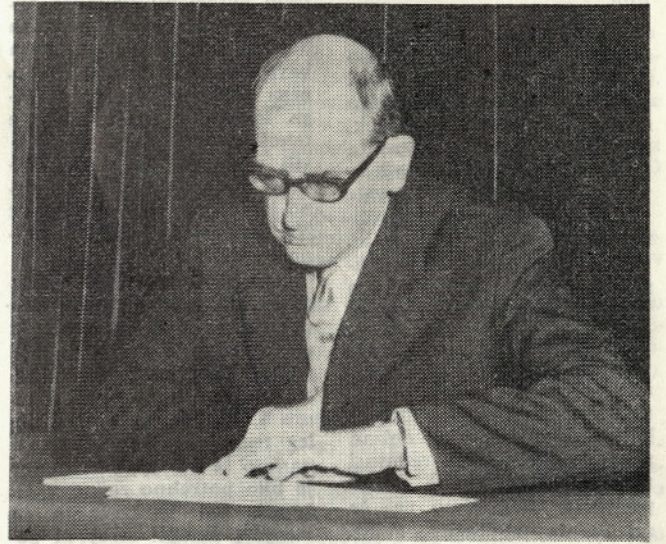
Če se torej povrnemo na prvotno ugotovitev, da je dohodek in njegova razdelitev končni smoter vseh naporov, ne moremo mimo nekaterih elementov, ki so temeljne pomena za vsebinsko razumevanje odnosov, ki nastopajo prvič pri proizvodnji in realizaciji, ki zajema področja tehnologije, organizacije in priprave dela, kadrov, sredstev za proizvodnjo in delo, reprodukcijskega materiala in drugih področje skupnih funkcij in poslov, ki so nastali zaradi boljše proizvodnje in realizacije (npr. kadrovska, pravna, funkcija planiranja in raziskovanja itd.).

Dohodek, ki smo ga ustvarili v devetih mesecih letos, je rezultat dosedanjih vlaganj in prizadevanj vseh zaposlenih, medtem ko naj bi bil predvideni bodoči dohodek (npr. ob koncu leta) ena izmed osnovnih perspektiv organizacije združenega dela. Pri tem so bistveni trije kazalci: realizacija, učinkj pro-

izvodnje in delo. Običajno tem trem elementom poslovanja včasih dajemo pre malo teže, medtem ko smo nad končnim rezultatom, ki izvira iz teh treh — dohodkom in njegovo razdelitvijo, izredno zaposleni. Navsezadnje, čisto človeško!

Vzemimo kot primer rezultat poslovanja v 9 mesecih letos. Celotni dohodek znaša 317 milij. dinarjev (= 100%) Od tega odštejemo skupne stroške v višini 197 milijonov dinarjev ali 62,2%. Ustvarjeni dohodek znaša torej 120 milijonov dinarjev ali 37,8%. Težišče vseh prizadevanj bi moralo biti v skupni akciji, da bi kakorkoli in vsak po svojih močeh, pa naj bo to tudi z uvedbo sodobnejših sistemov in pripomočkov, dosegli ZNIZANJE STROŠKOV! Ti so napram lanskemu istemu obdobju porasli za 59,3%! V letošnji strukturi skupnih stroškov pa je porabljenj material udeležen s 160 milijoni dinarjev ali 81,3. Če bi uspeli doseči npr. 2% znižanje skupnih stroškov, tj. za 3,2 milijonov dinarjev, bi to pomenilo za toliko večji ostanek dohodka za sklade in s tem boljše možnosti za razširitev reproduktivne sposobnosti tako TOZD, kakor podjetja kot celote!

Vsi drugi ekonomskj kazalci so za spremljanje poslovnih gibanj zelo pomembni in potrebni, ker nam kažejo določene pozitivne, pa tudi negativne premike. Tako je npr. poslovna rentabilnost v letošnjih 9 mesecih porasla napram lani za 22,6%, dočim poslovna ekonomičnost padla za 12,9%! Gospodarska sto-

Finančni direktor Tone Virnik podaja poročilo

rilnost (ustvarjeni dohodek na povprečno zaposlenega) pa je napram lani napredovala za 40%. Značilen je tudi kazalec stopnje finančne likvidnosti, ki izraža razmerje med terjatvami do kupcev in tekočimi obveznostmi, ki se je napram lanskemu istemu obdobju poslabšal za več kot 20%. Prepletanja, soodvisnost in nihanje vseh teh in še drugih kazalcev dokazuje, da imamo nasploh izredno zapletene in komplicirane gospodarske pogoje, sisteme in iz tega izviraajoče odnose in delitvena razmerja, kar vse naj bi delovnemu človeku omogočalo normalno delo, zaslu-

žek in ne navsezadnje tudi socialno-ekonomsko varnost.

Spričo splošne gospodarske krize v svetu, je idealiziranje ekonomske situacije, ki posredno pritiska tudi na nas, precej tvegano. Vendar pravimo, da se »puška ne sme vreči v koruzko«. Zato to ne more biti nekakšna »plat zvonca«, ampak le opozorilo, da je treba zbratj vse razpoložljive moči in si na področju proizvodnje, kvalitete, asortimenta, organizacije in ostalih poslovnih prijemov, zagotoviti še boljše rezultate.

EVA

Politični aktiv podjetja je obravnaval 9-mesečno poslovno poročilo in je sprejel stališče, da zaradi ugodnih rezultatov predlaga delavskim svetom TOZD povišanje osebnih dohodkov za 6% s 1. oktobrom 1974.

Ob dnevu mrtvih

Peter Levec

Spomini

Zar minulih vojnih let
v prsih nam budi spomine
nanje, ki so iz temine
v zarjo dvignili nov svet,
nanje, ki v naš čas zazrti
so odšli po poti smrti.

Dolge v noč so šle kolone,
v smrt, da mi bili bi srečni.
Ze za njimi sonce tone,
daljni so, nesmrtni, večni.
Včasih še srce vztrepeče,
misel svetla gre za njimi —
in kot v vetru cvetje rdeče
v prsih valove spomini.

Večji poudarek inovacijski dejavnosti

Vsak delavec v podjetju, ne glede na to, na katerem delovnem mestu dela, ima možnost, da predlaga izum, tehnično izboljšavo ali koristen predlog, katerega namen je, da se izboljša kvaliteta, zmanjša poraba materiala, skrajša teh. postopek, znižajo stroški energije, poveča varnost pri delu, skratka vse, kar lahko pripomore k boljšemu uspehu podjetja kot celote.

V zvezi s tem vas želimo seznaniti s spremembami, ki so nastale po novi organizaciji podjetja oziroma z ukinitvijo odbora za tehnični napredek. Na osnovi 56. člena Statuta podjetja je sedaj za reševanje posameznih izboljševalnih predlogov odgovoren odbor za koordinacijo nagrajevanja, ki sodeluje s predlagatelji oziroma avtorji in s posameznimi TOZD, kjer se predlog uporabi.

Za zbiranje materiala, izračun gospodarske koristi in izračun nagrade pa je zadolžen kadrovski sektor, ki je dolžan posameznikom posredovati tudi vse informacije s tega področja. Opozorimo naj še na to, da tehnično admini-

strativne posle opravlja referent za nagrajevanje.

Vse podrobnosti oziroma s spremembami dopolnjen sedaj veljavni pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil tovarniškega časopisa.

Odbor za koordinacijo nagrajevanja je na zadnji seji že obravnaval izplačilo nagrad za tehnične izboljšave trem avtorjem: Rakovec Antonu in Hladnik Janezu za uvedbo direktnega postopka barvanja preje brez predhodnega skrčenja. Ni dolgo tega, kar smo oba avtorja te tehnične izboljšave predstavili v našem Tekstilcu. Tokrat bomo obrazložili tehnično izboljšavo avtorja Hafnar Nandeta, ki se je tudi uspešno realizirala.

Hafnar Nande je na stroju za razkladanje premoga Empor zamenjal Diesel motor z električnim. Prvotno je bil na tem stroju montiran Diesel motor, ki je porabil na uro 4,5 kg plinskega olja, poleg tega je bilo porabljenih na leto še 5 sklopov in motor je bilo potrebno redno vzdrževati. Pri vzdrževanju in menjavi sklopov stroj ni ob-

ratoval. Prav tako pa je bil tudi velikokrat pokvarjen in to največkrat Diesel motor. Sama popravila pa so zaradi težke nabave rezervnih delov trajala zelo dolgo, kar je imelo za posledico ročno razkladanje premoga, to pa je stroške razkladanja še dodatno povečevalo.

Z zamenjavo Diesel motorja z električnim pa so vse nastete nevšečnosti odpadle. Stroški predelave so bili majhni, za zamenjavo pa se je uporabil motor, ki ni bil več v rabi. Odpadla so tudi vsa popravila, stroški porabljene energije pa so se znižali, ker je električna energija cenejša od plinskega olja. S to tehnično izboljšavo je podjetje prihranilo samo v lanskem letu 23.570 dinarjev, avtorju pa je bila izplačana nagrada v višini 3.223 dinarjev.

Ugotavljamo, da je inovacijska dejavnost v našem podjetju premalo razširjena, čeprav smo prepričani, da je med nami dosti sposobnih in ustvarjalnih sodelavcev, ki bi s svojimi predlogi prispevali k večjemu uspehu podjetja. Da bi to dejavnost pospešili, vabimo vsakogar, ki ima kakršnokoli zamisel ali idejo, ki je že obdelana oziroma realizirana in še ni bila prijavljena odboru za tehnični napredek, naj jo posreduje v kadrovski sektor.

J. S.

Tekstilindus priznan proizvajalec sintetičnih batistov in bombažnih popelinov za moške srajce

Ohridski tekstilni kombinat »Oteks« iz Ohrida je praznoval letos svojo 25-letnico obstoja.

Ta mladi kolektiv, ki je bil osnovan v letu 1949 pomeni za svoje okolje pomemben proizvodni obrat, saj zaposluje precej delavcev in delavk iz Ohrida in okolice.

Svoje izdelke pošilja po vsej Jugoslaviji, posebno močno je zastopan na trgu južne Srbije.

Oteksu dobavlja naše podjetje predvsem sintetične batiste in bombažne popeline za moške srajce.

Na praznovanje so povabili tudi predstavnike našega podjetja. Udeležila sta se ga vodja prodaje tov. Žerovnik in referent področja za moške srajce tov. Ambrožič. Ob tej priliki nam je Oteks podelil Zlato plaketo kot priznanje za poseben doprinos in vložen trud.

S tem priznanjem smo dobili še eno potrdilo, da smo s kvalitetno proizvodnjo batistov in popelinov za moške srajce eden izmed njihovih najmočnejših dobaviteljev.

S. J.

Ob pomembni obletnici je bila tudi otvoritev nove tovarne s tremi TOZD-i in sicer:

- TOZD moške srajce
- TOZD dežniki
- TOZD odeje

Moda v svetu 74 na sejmu v Beogradu

Diploma kolekciji tkanin za moške srajce

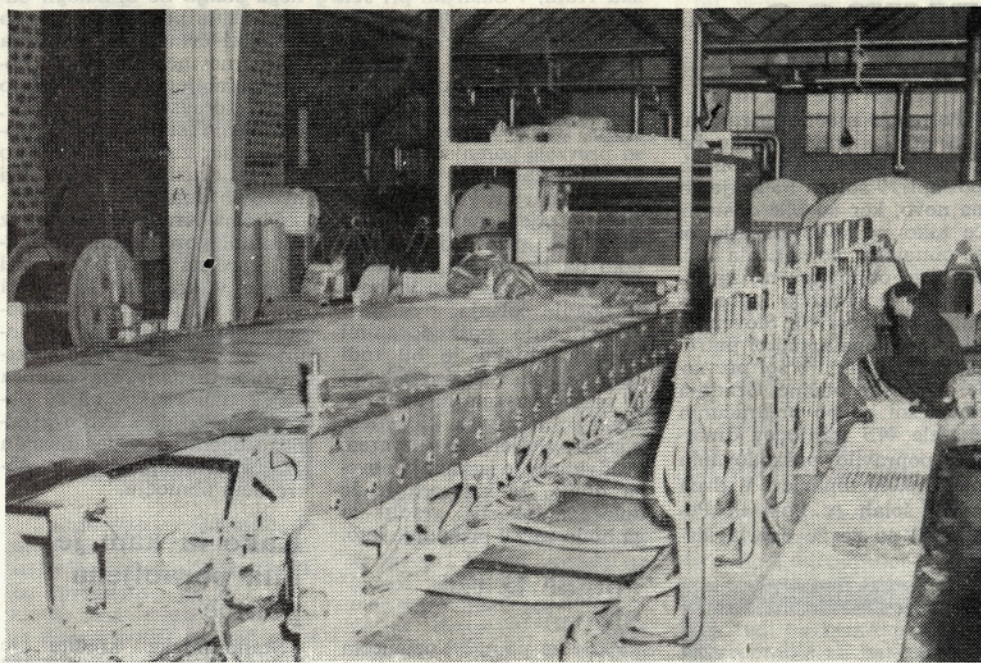
Del razstavnega prostora na sejmu v Beogradu

V prostorih Beogradskega sejma je bil od 7. do 13. oktobra 1974 XV. mednarodni sejem »Moda v svetu«.

Na sejmu je razstavljalo tu naše podjetje. Razstavniki smo imeli v hali A. Prostor je bil razdeljen v več delov, v katerih pa smo razstavljali grupe artiklov, razdeljenih po namembnosti. Najprej smo prikazali grupo popelinov za moške srajce, nato grupo batistov za ženske bluze, nakar smo prešli na tkanine namenjene za ženske obleke in kostime. V tej skupini smo razstavili naše jerseyse izdelane iz teksturiranega poliestra in naše renomirane satinete in crepe, ki so izdelani iz 100% česanega bombaža. Iz tkanin in jerseysev za ženske obleke je bilo izdelanih 6 modelov, ki pa niso bili na lutkah, temveč napeti na panojih. Razstavniki smo zaključili z dekorativnimi tkaninami, ki so bile napete na posebne panoje.

Strokovna komisija za grupo tkanin, ki jo imenuje upravni odbor Beogradskega sejma nam je na XV. mednarodnem sejmu »Moda v svetu« podelila Diplomato kot priznanje za razstavljeno kolekcijo tkanin za moške srajce artikla Pag, kar je vsekakor visoko priznanje za naše kvalitetne karo popeline za moške srajce.

Poleg diplome, ki jo je prejelo podjetje je dobila tov. Danica Narat »Diplomo« kot diznater nagrajene kolekcije.

Nova pridobitev za tiskarno

Od firme »Johannes Zimmer« iz Celovca smo nabavili nov rotacijski tiskarski stroj Zimmer RMF-13, ki bo lahko zadovoljil še tako zahtevne kupce modnih vzorcev. Montiran je v plemenitilnici I. Od predhodnika »STORK« rotacijskega tiskarskega stroja se razlikuje po tem, da ima sistem magnetnih okroglih nožev (raklov), izpopolnjeno upravljanje stroja, črpalke na zračni pritisk, kompenzator napetosti itd. Maksimalna možna širina tiskanja je 140 cm, maksimalno število barv na vzorcu je možno 12. Po tehniških podatkih je maksimalna hitrost 100 m/min. Dnevna produkcija stroja je odvisna od dolžine variant oziroma dessenov.

A. O.

Ne prizanašaj lenemu, kajti delaš zanj

Pod tem naslovom je vršilec dolžnosti direktorja tovarne vijakov Plamen Kroga — Andrej Vidic napisal uvodni sestavek v zadnji šte-

vilki Plamena, glasila delovnega kolektiva, ki ga objavljamo zaradi aktualnosti tudi za naš delovni kolektiv v celoti.

»Tak napis sem prebral na eni tovarniških zgradb sosednje tovarne verig v Lescah. Očitno je, da so verigarji s tem napisom hoteli opomniti pridne delavce, naj ne ščitijo lenuhov.

Tudi pri nas imamo take ljudi v kolektivu, ki svojega dela ne opravljajo v redu in lagodno živijo seveda na račun drugih. Pohajkujejo, klepetajo, posedajo in postajajo, brigajo se bolj za privatne skrbi, kot za svoje (delovne) naloge, urejajo tovarno in ves svet in še kaj.

Razlog za to je v nizki delovni zavesti posameznikov, povod pa v taki organizaciji dela, ki lenarjenje omogoča in v predpostavljanih, ki to tolerirajo.

Ker v naši ureditvi poudarjamo delo kot merilo za dohodke, smo tudi v podjetju dolžni preprečiti vse pojave, ki omogočajo posameznikom, da se okoriščajo z delom drugih.

Zato bomo izboljšali organizacijo dela, da bomo bolj stimulirani za delo in poostri odgovornost vodstvenih delavcev za disciplino in red. Največ pa je odvisno od posameznikov, njihove zavesti in interesa za delo. Vsi moramo paziti na to, da bomo opravljali svoje delo, ne pa da se vtikamo predysem v delo drugih. Naredimo enkrat izjemo in naj dobri zgledi vlečejo bolj kot slabi.«

OD preko 2.800 din

Po končanih kolektivnih dopustih, ko so začele delovne enote normalno obratovati, je povprečno izplačani osebni dohodek na zaposlenega v podjetju že presegel višino 2.800 dinarjev ali točneje 2.807,47 dinarjev za opravljenih 184 ur.

Povprečni osebni dohodek po posameznih delovnih enotah in primerjava z istim mesecem preteklega leta pa je naslednja:

Delovna enota	Sept. 1974	Sept. 1973
Predilnica I		1.952,38
Predilnica II	2.490,77	2.187,71
Tkalnica I	2.535,28	1.990,48
Tkalnica II	2.547,56	2.021,00
Plemenitilnica I	2.695,02	2.133,37
Plemenitilnica II	2.631,74	2.154,70
Gravura	3.171,90	2.375,47
VEO		2.482,30
uprava	3.335,36	2.675,46

Izplačani osebni dohodek se je zvišal za 26,9 % oziroma za 595,83 dinarjev v primerjavi z mesecem septembrom 1973.

J. Š.

Kreditni za gradnjo

Na podlagi Pravilnika o gospodarjenju in razpolaganju z združenimi sredstvi za usmerjeno in organizirano stanovanjsko gradnjo v občini Kranj, razpisuje samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj — enota za graditev po sklepu 3. seje enote z dne 28. 10. 1974.

RAZPIS

za dodelitev posojil delavcem, ki dograjujejo individualne stanovanjske hiše

I. NAMEN POSOJILA

1. Posojila so razpisana iz dela sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela pri podružnici Ljubljanske banke — PE Kranj v letu 1975 in sicer do skupne višine 12.000.000.— dinarjev.
2. Razpisa se lahko udeležijo delavci tistih organizacij združenega dela, ki združujejo del stanovanjskih sredstev po samoupravnem sporazumu ali Odloku skupščine občine Kranj. — če dograjujejo svoje stanovanjske hiše na območju občine Kranj, — če dograjujejo svoje stanovanjske hiše na območju izven občine Kranj, vendar na območju občine, kjer ima TOZD ali obrat, kjer je delavec zaposlen, svoj sedež, ter izpolnjuje splošne in posebne razpisne pogoje.
3. Razpisa se morejo udeležiti le delavci, katerim njih temeljne organizacije združenega dela dajo soglasje za odobritev posojila.
4. Za stanovanjske objekte, za katere je bilo že odobreno posojilo po razpisu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj v letu 1973, ni možno ponovno zaprositi za posojilo, ne glede na to, kdo od družinskih članov je najel posojilo.

II. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

1. Zahtevke za posojilo bo zbiral Ljubljanska banka — podružnica Kranj — poslovna enota Kranj, Cesta JLA 4, neposredno od proslilcev na predpisanih obrazcih najkasneje do 2. 12. 1974.
2. Prosilci lahko dobijo posojilo le za dograditev hiš, ki so že zgrajene do vključno 3. gradbene faze in bodo s posojilom usposobili hišo za vselitev najkasneje do 31. 12. 1976.
3. Znesek posameznega posojila more biti najmanj 10.000 dinarjev in največ 100.000,00 din. Upravičenci bodo posojilo lahko koristili od 15. 3. 1975 dalje.
4. Za en objekt (stan. hišo) lahko najame posojilo tudi več družinskih članov, ki izpolnjujejo pogoje razpisa. V tem primeru skupno zaprosena posojila ne morejo presegati 100.000.— din.
5. Posojilojemalci, ki imajo za gradnjo svoje hiše že odobrena ali porabljena posojila iz družbenih sredstev morejo dobiti posojilo po tem razpisu le toliko, da vsa posojila skupaj z zaprosenim ne presegajo 150.000.— din.
6. Obrestna mera za posojilo je 2,5 %. Po preteku 10 let od pričetka plačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča na 4,5 %. Najdaljša odplačilna doba sme biti 20 let.
7. Posojila lahko dobijo le kreditno sposobni prosilci.

III. POSEBNI RAZPISNI POGOJI

- Posojilojemalci lahko dobijo posojilo le, če se zavežejo:
1. Da se odplačilna doba za posojilo izračunava na osnovi mesečnega obroka za vračanje posojila. Mesečni obrok se izračuna od povprečnega OD posojilojemalca, in sicer tako, da skupna obremenitev posojilojemalca po že odobrenih posojilih in zaprosenih posojilih pri:

OD do 2.500.— din	znaša 20 % din
OD od 2.501.— do 3.500,00 din	znaša 25 % din
OD od 3.501.— dalje	znaša 30 % din

 Kratkoročne obveznosti z vračilom do 2 let se ne upoštevajo.
 2. Da bodo po petih letih prilagodili mesečni obrok za odplačilo posojila na osnovi takratnega OD, nato pa bodo prilagajali odplačevanje na enak način vsaki naslednji dve leti.
 3. Da bodo s prejetim posojilom usposobili objekt za vselitev in predložili vselitveno dovoljenje do 31. 12. 1976.
- V primeru, da posojilojemalec ne predloži vselitvenega dovoljenja do 31. 12. 1976, se za čas prekoračitve zaračunajo 12 % obresti.
4. Da bodo takoj po dograditvi izpraznili dosedanje najemno družbeno stanovanje (če tako stanovanje zaseda) in se vselili v dograjeno stanovanjsko hišo.

DOKUMENTACIJA

- Udeleženci natečaja morajo k zahtevkom za posojila in izjavam organizacij predložiti:
- prepis ali fotokopijo gradbenega dovoljenja,
 - zemljiškoknjžni izpisek, izdan od 15. 10. 1974 dalje,
 - potrdilo o višini povprečnega osebnega dohodka zadnjih 6 mesecev.
- Vsi dokumenti se morajo glasiti na ime prosilca ali zakonca.
- Kaj je III. gradbene faze?
Objekt je zgrajen do III. gradbene faze takrat, ko je zgrajeno vse nosilno zidovje s stropovi (medetažne konstrukcije) in je na tej konstrukciji položeno ostrešje, vključno s kritino.
- Prijava za banko sprejema FRANCELJ HELENA do 15. 11. 1974.**

Solidarnost za Kozjance

Hud potres junija letos je prizadejal Kozjanskemu, ki je že tako najrevnejše področje v Sloveniji, ogromno škodo. Po prvih grobih ocenitvah v avgustu je ta nesreča samo na stanovanjskih stavbah povzročila preko 560 novih milijonov dinarjev škode. Takoj po potresu je bila nudena prizadetim prebivalcem nujna pomoč: na voljo so jim bila dana zasilna bivališča, pa tudi šotori, prikolice in podobno, tako da nobena družina ni ostala na prostem. Mnoge družine se sprejeli pod streho sosedje, nekateri — ne tako redki — pa so se

vrnili, ko se je zemlja umirila in so potresni sunki prenehali. Tako je še vedno dosti takih, ki stanujejo v hišah, kjer obstoja nevarnost, da bi se ob morebitnih novih potresnih sunkih, porušile. Trenutno še vedno živi pod šotori 41 družin, v prikolicah 38 družin in v zasilnih objektih 72 družin. Tako je še vedno 151 družin, katerim je treba do zime preskrbeti primerna bivališča. Poleg teh pa je še 357 družin, ki stanujejo v napol podrtnih hišah, oziroma stavbah, ki so tako poškodovane, da so predvidene za rušenje.

Potres je močno prizadejal tudi šolske stavbe. Tako bo potrebno obnoviti 20 šolskih poslopij, 9 šol pa bo grajenih na novo, ker so bile obstoječe tako poškodovane, da bi se obnovitev ne splačala več. Skrb za obnovitev in izgradnjo šol je prevzela Izobraževalna skupnost SR Slovenije, ki je predlagala, naj bi patronat nad izgradnjo šol prevzela slovenske občine. Gradnja novih šol bo po predračunih znašala 44,5 milijonov dinarjev, popravilo poškodovanih pa 1,770.000 dinarjev. V dveh novih šolah (v Loki in Poniškah) so se že odprla šol-

ska vrata, v Šmarjah pri Jelšah pa bo nova šola končana januarja prihodnje leto, tako da se bodo učenci v II. polletju šolskega leta že lahko preselili v nove šolske prostore. Patronat nad to šolo so prevzele gorenjske občine, ki bodo zbrale 15 milijonov novih dinarjev. Vse nove šole bodo zgrajene najkasneje do spomladi prihodnjega leta, tako da bodo tudi otroci na Kozjanskem imeli poslej boljše pogoje šolanja.

Med huje poškodovanimi javnimi objekti je bil tudi dom počitka v Jelšingradu, ki že pred potresom ni ustrežal, sedaj pa je za vse, ki v njem bivajo, življenjsko nevaren. Predvidena je izgradnja novega doma, za katerega je že določena lokacija, graditi pa ga bodo začeli prihodnje leto.

nega stanja ne bi zmogli odplačevanja kredita, pa jim bo v celoti črtan. Vsa sredstva solidarnostnega sklada pa bodo porabljena za izgradnjo šol, zdravstvenih domov, družbenih stanovanjskih objektov ter za pomoč socialno šibkim družinam pri obnovi njihovih domov.

Občina Kranj je skupno z ostalimi gorenjskimi občinami sprejela obvezo sanirati stanje v krajevni skupnosti Šmarje pri Jelšah in da usposobi dom ostarelih v Jelšingradu. Nov poziv republiškega koordinacijskega odbora so se tudi vse slovenske občine angažirale s svojo gradbeno operativno v posameznih krajevnih skupnostih na potresnem območju.

Kako in kam je bila porabljena pomoč

Stanovanjske kredite je prejelo dosedaj skupno 662 upravičencev, od tega v občini Šmarje 463, v Sentjurju pa 199. Za sanacijo družbeno najemnih stanovanj je bilo v Šmarjah porabljeno 23,700.000 dinarjev in v Sentjurju 5,530.000. Navedeni občini sta imeli na voljo 86 milijonov dinarjev, od katerih je premostitveno posojilo Ljubljanske banke znašalo 30 milijonov dinarjev, ostali znesek pa predstavlja sredstva, dodeljena iz solidarnostnega računa koordinacijskega odbora.

Naša občina je v prvi etapi zbrala preko 400 milijonov starih dinarjev pomoči za Kozjansko, večinoma z delom ob prostih sobotah. Ker pa je škoda prevelika, da bi prva etapa pomoči zadostovala, se je republiški koordinacijski odbor odločil, da predlaga ponovitev solidarnostne akcije tako, da bi vsi zaposleni še enkrat prispevali 1-dnevni zaslužek.

Prepričani smo, da bo tudi drugi klic na pomoč naletel na razumevanje. Se celo več — menim, da je dolžnost vsakega izmed nas, da to akcijo podpre in tudi realizira, pa ne samo zaradi potresa, temveč še posebej zato, da vsi skupaj končno tudi tem krajem pomagamo iz zaostalosti in jim omogočimo lepšo prihodnost. R. S.

Pomoč iz vse Slovenije

Poziv za pomoč Kozjancem je po vsej Sloveniji naletel na ugoden odmev. Osnovala se je velika solidarnostna akcija, katero smo sprejeli kot skupno obveznost, kjer se odražajo vrednote socialističnih samoupravnih odnosov, napisane v ustavi. V akcijo so se vključile vse občine v Sloveniji, kjer so se osnovali tudi posebni koordinacijski odbori, ki zbirajo in usmerjajo pomoč prizadetim. Akcijo vodi Republiški koordinacijski odbor v Ljubljani, ki je v oktobru pripravil obsežno poročilo o poteku celotne akcije oziroma prve etape pomoči, zaključene ob koncu septembra.

Na žiro računih solidarnostnih skladov za pomoč Kozjanskemu je bilo na začetku oktobra zbranih okoli 90 milijonov novih dinarjev, poleg tega pa je bilo na voljo tudi še 63 milijonov kreditnih sredstev. V občinah, ki jih je prizadejal potres, so bile osnovane samoupravne stanovanjske skupnosti, ki odpravljajo prizadetim občanom kredite za gradnjo ali popravilo stanovanjskih hiš. Kredite dodeljujejo pod ugodnimi pogoji, v višini od 120.000 do 200.000 dinarjev, odvisno od ugotovljene škode, njihovo odplačevanje pa se bo pričelo po preteku treh let. Občanom, ki zaradi šibkega social-

8. kongres ZS Slovenije

8. kongres zveze sindikatov Slovenije, ki bo 7. in 8. novembra v Celju, se sestaja v času odločilnega boja delavskega razreda za uresničitev in uveljavitev novih samoupravnih odnosov na vseh področjih združenega dela. V tem boju imamo sindikati kot najbolj množična razredna organizacija delavcev še posebno odgovorno vlogo in naloge: uveljavljati moramo tako delavsko organizacijo, ki jo bo delavski razred vedno imel za svojo, ker bo z njo in njeno pomočjo uresničil odločilno vlogo v upravljanju v vsej družbeni reprodukciji. Podlaga in smer za naše delovanje in za spreminjanje družbenih odnosov je nova ustava, sklepni dokument 10. kongresa ZKJ in 7. kongresa ZKS. V snovanju teh dokumentov smo delovni ljudje sodelovali, jih soglasno sprejeli in zdaj morajo biti naše delo in življenje.

Osnutki sklepov 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije vsebujejo tri skupine področij in sicer:

1. Razčlenjujemo svojo odgovornost za nadaljnji razvoj samoupravljanja od temeljne do drugih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti. Opredeljujemo, kako bomo uveljavili delavska kontrolo kot instrument utrjevanja oblasti delavcev, uresničevanja samoupravljanja kot pravice in dolžnosti. Dalje — želimo neposredno sodelovati na področju planiranja družbeno-ekonomskega sistema. Sprejemamo odgovorne naloge v obveščanju in samoupravnem komuniciranju ter delovanju delegatskega sistema in odnosov.

2. V sindikatih se še posebno zavedamo, da bomo mogli toliko bolj učinkovito vplivati na materialni položaj in socialno varnost delavcev, na smotrnejšo delitev dohodka v celotni družbeni reprodukciji in na pravičnejšo delitev osebnih dohodkov, če se bomo vključili tudi v ustvarjanje dohodka. Zato moramo s svojim delovanjem odpravljati ostanke miselnosti, da je mogoče zagotoviti materialno in socialno varnost delavcev z instrumenti ekonomskega sistema ali samoupravnimi odločitvami o taki ali drugačni delitvi dohodka mimo nenehnih prizade-

vanj za večjo produktivnost in boljše gospodarjenje.

Prav tako še natančneje opredeljujemo svoje naloge in obveznosti na področju samoupravnih odnosov pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke, na področju samoupravnega sporazumevanja. Pri tem izhajamo iz osnovnega izhodišča, da sta dosežen dohodek in produktivnost sedanjega in minulega dela v neposredni odvisnosti.

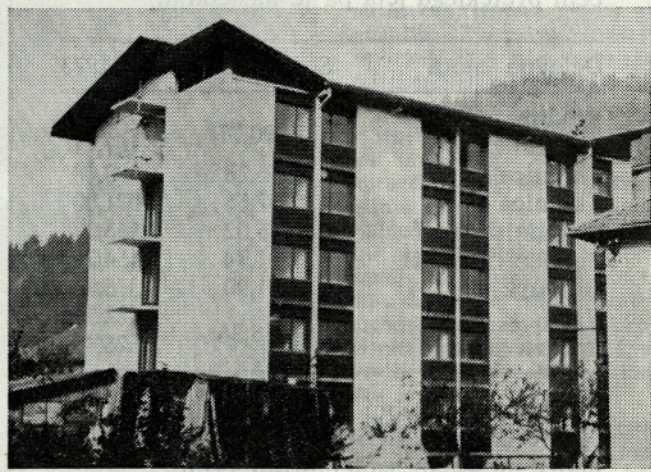
3. Sindikati vemo, kakšne naloge in odgovornosti imamo pri razreševanju delovnih in življenjskih razmer delavcev. Zato se v učinkovitejšem razreševanju teh vprašanj zavzemamo za boljše kvalifikacijsko strukturo, načrtnejše in smotno zaposlovanje, varnejše delo, osnovne normative življenjskih in kulturnih razmer za delavce, ki prihajajo na delo iz drugih krajev Slovenije in Jugoslavije, hočemo več boljše izkoriščenih varstvenih ustanov in boljšo kakovost vzgoje in varstva, pospešeno gradnjo stanovanj, učinkovitejše zdravstveno varstvo. Vztrajamo na takih pokojninah, ki bodo odraz gibanj osebnih dohodkov, ki so rezultat dosežene družbene produktivnosti dela itd.

Pomemben del nalog v sklepih posvečamo utrjevanju socialne varnosti in obvladovanju socialnih razlik: terjamo, da dohodek od dela in podružabljanja porabe zagotovijo delavcu in njegovi družini pokrivanje minimalnih življenjskih potreb, ki jih bomo ugotovili z enotno metodo »košarice življenjskih potrebščin« za delavsko družino. Kritični smo do vseh družbenih ukrepov, ki uravnavajo obvladovanje socialnih razlik, ker se zavedamo svoje soodgovornosti pri njihovem sprejemanju.

O kongresnih dokumentih je tekle po vsej Sloveniji velika javna razprava. Članj osnovnih organizacij sindikata so podali precej dopolnilnih predlogov k osnutkom sklepov 8. kongresa ZSS, v številnih primerih pa so še posebej zahtevali, naj sklepi, ki jih bo sprejel kongres, ne ostanejo »mrtve točke na papirju«. Povsod so enoglasno sprejeli tudi statutarni dogovor o organiziranosti in delovanju sindikatov in Zveze sindikatov v SR Sloveniji.

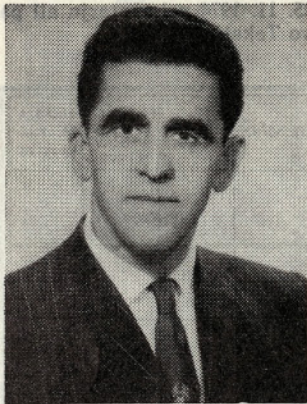
(po inform. rep. sveta ZSS)

Predvidena otvoritev za dan republike

Nov trakt delavskega doma dobiva končno podobo. Slavnostna otvoritev bo za dan republike.

Predstavljamo vam

Nastanek denarja:

Pravijo, da je denar sveta vladar in da je hudičev izum. Pregovor tudi pravi, da z denarjem lahko kupiš vse, razen — srečo. Denar lahko prinese največje zlo, skratka, ima dobre in slabe strani, kakor vsaka stvar na svetu.

Od kdaj ljudje poznajo denar, in nikjer natančno ugotovljeno. Slejkoprej pa le niletimo na prve sledi v pravadni Kitajski, pa tudi v slavni Kartagini so ga že poznali. Nastanek denarja lahko istovetimo kar z začetki trgovanja in to prvotno z medsebojno zamenjavo blaga. Do takrat, ko so začeli kupovati oziroma plačevati z zlahtnimi kovinami, so bile seveda določene težave, ker je pri zamenjavi blaga za blago — vedno dvomljiva vrednost. Zlahtne kovine so prvotno tehtali v kosih, nanje pa so vtisnili podobo cesarjev.

V naših krajih je šla zamenjava največ s platnom, ki so ga tkali po domovih in tako je nastal izraz, da so med seboj »poplatnali«. Najbrž je še sedaj izraz plačevanje rezultat zamenjave platna, prav tako pa tudi beseda plača.

Vedo o zbiranju novcev imenujemo numizmatika in ta izraz izhaja iz grščine. O

Tokrat smo se namenili, da predstavimo v našem časopisu Fojkar Slavka iz obrata II. Za spremembo pa se z njim nismo pogovarjali o življenju in delu v podjetju, pač pa o njegovem privatnem »konjičku« — numizmatiki. Fojkar Slavko je vnet zbiralec starega denarja, s svojim konjičkom pa se je začel baviti že nekaj let pred vojno. Povedal nam je, da ga je k temu navdušila že zbirka njegovega očeta, katero je prinesel iz Vestfalije (Nemčije), kamor so pred prvo svetovno vojno hodili naši ljudje na delo v rudnike.

Prvotna skromna zbirka se mu je polagoma začela večati, v njej pa ima tudi nekaj redkih novcev. Očetova zbirka je po njegovi smrti pripadla Slavku, ki je imel največ smisla in veselja za numizmatiko. Zbirka se je tako iz leta v leto povečevala. Vojna vihira je Slavka zanesla tudi na tuje, vendar pa tudi takrat ni prenehal in je prinesel domov nekaj prav zanimivih primerkov. Že v šoli je imel Slavko veliko veselje do zgodovine in zemljepisa, tako da ga je znanje še bolj pritegnilo k zbiranju, saj je v novcih spoznaval moč in veličino davnih kraljestev in vladarjev.

Njegova zbirka je danes že prav bogata. Zaupal nam je, da ima celo novce iz keltske dobe, pa tudi nekateri redki primerki poznejših časov so zelo dragoceni. Njegove celotne zbirke sicer nismo mogli videti, ker jo je del trenutno imel na razstavi v Celju, pokazal pa nam je novejšo — spominske kovance, izdane ob olimpijadi v Münchnu in enega izmed treh kovancev, izdanih v Ameriki, ko je prvi človek stopil na Luno.

Zanimalo nas je, če bi nam povedal, koliko je vredna njegova zbirka, pa nam je takole odgovoril: »Veste, na to nikoli ne pomislim, zame je neprecenljive vrednosti. Nekoč mi je nekdo ponujal zanjo popolnoma nov avtomobil, vendar je ne bi zamenjal za nič na svetu!«

Prijatelje — numizmatike — ima Slavko po vsem svetu. Tudi v podjetju so mu sodelavci pomagali pri povečanju njegove zbirke, katerim se Slavko ob tej priliki lepo zahvaljuje.

Fojkar Slavko je za naše bralce pripravil tudi nekoliko daljši sestavek o zgodovini denarja in ker smo prepričani, da bo zanimiv za člane kolektiva, ga bomo objavili v dveh nadaljevanjih.

teji vedi so napisane mnoge knjige. Zgodovina numizmatike je pri nekaterih narodih bolj bogata, pri drugih narodih pa zelo skromna ali pa je celo ni. Za nas in naše kraje je važno, kakšni so novci in od koga so bili, kateri so bili v obtoku pri nas ali pa slučajno najdeni.

Stari vek:

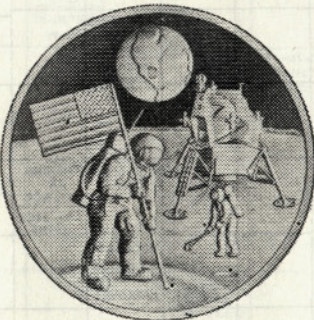
Stari zapiski o kovnicah denarja v Petoviu, Celei in Aemoni (Ptuj, Celju in Ljubljani) nam pričajo o prvotnih prebivalcih našega ozemlja: Keltih, Ilirih, Langobardih in Rimljanih. Za ozemlje Slovenije torej kar mnogo, kar pa ni čudno, saj so se tod stekale važne trgovske poti od zahoda na vzhod in obratno. Zgodovina omenja, da so šli čez naše ozemlje tudi mnogi zavojevalci in seveda so le-ti tudi prinesli svoj denar. Prav zato naletimo pri nas tudi na beneške zlatnike in srebrnike ali bakrene novce rimskih cesarjev: Tiberija, Julija Cezarja, Dioklecijana, Avgusta in drugih. Zlatniki teh cesarjev so bolj redki, predstavljajo pa veliko numizmatično vrednost. Na našem ozemlju so se našli prav lepi primerki srebrnikov — imenovanih denarijev, poleg ostalih bakrenih novcev.

S. F.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Kovanec na desni je tudi v Slavkovi zbirki

Nogometni dvoboj

Letos so tkalci že drugič priredili nogometno srečanje med prvo in drugo izmeno. Druga izmena je imela v svoji vrsti tudi žensko predstavnico in sicer Maro Drobnjak, ki je že ob prvem nastopu dokazala, da je tudi »nežni spol« sposoben za to športno panogo.

14. septembra smo torej dočakali to atraktivno srečanje, žal je bilo bolj malo gledalcev, kar bo treba v bodoče

popraviti. Tekma je bila zanimiva, predvsem pa borbeno. Nekaterim igralcem je precej nagajala sapa, sicer pa 40 minut hudega tempa brez kondicije ni lahko zdržati. Marsikateri s trebuščkom se je znebil odvečnega kilograma, za katerega pa verjetno nobenemu ni žal!

Zmaga je pripadla moštvu prve izmene z rezultatom 3:1. Gole za prvo izmeno so dali: enega Zoran Sekne, drugi in

tretji gol pa sta poslala v svojo mrežo igralca II. izmene Čebašek in Frantar. Hučo nerodna zadeva, kajne, če zamenjaš vrata! Zares, igralci I. izmene so bili nasprotnikom lahko hvaležni za tako pridobljeno zmago!

Druga izmena je zatresla pravo nasprotnikovo mrežo tako le enkrat. Strelec gola je bil Matija Perdan, ki je naravnost mojstrsko poslal žogo v mrežo.

Kljub razvoju in rezultatu tekme pa je celotno srečanje potekalo pošteno in tovariško. Tudi to tekmo je podprl sindikalni pododbor tkalnice.

Prav bi bilo, da bi tudi v ostalih TOZD-ih priredili podobna srečanja, saj želimo, da bi se športno udeleževalo čimveč članov kolektiva.

I. J.

Modni nasveti za jesen

Letošnja jesenska moda pravzaprav ne prinaša dosti novega, samo razkošnejša in še dražja je kot lanska. Zato boste brez skrbi lahko ponosile lanske kostime in plašče. Na eni strani so oblačila razkošna in bogata tako v količini kot v kvaliteti materiala, na drugi strani pa ozka, stroga, skoraj moška s podarjenimi rameni in ozkimi krili. V modi so široke pekrine in dolgi pleteni šalji. Škornji za zimo so zopet

kamelje dlake, sivorjava, čokoladna, olivno zelena, barva mahu, rjasta, opečnata, škrlatna, mornarsko modra, modro-vijolična. Za zvečer pa bela, črna in rožnata.

Dolžina oblačil je nekaj centimetrov čez kolena, za večer pa do tal. Torej toliko o letošnji jesenski modi. Sicer pa so vsakoletne modne novosti in modne muhe le za debele denarice in večinoma za visoke in vitke postave. Za nas, ki imamo poleg služ-

udobni, široki in celo k večerni obleki jih lahko obujete. Za najhujšo zimo se boste lahko pokrile s toplo kučmo ali kloboučkom, ki si ga same nakvačkate. Za zvečer pa si lahko zavežete na glavo satenast šal v obliki turbana. Če ste bolj pri vitkih, si omislite širok usnjen pas poleg široko krojenega krila. Pas si močno zategnite. Bolj močne pa si izberite poloprijete in enostavne kroje s pokončnimi šivi in nikar preširokih kril. Če že hočete nositi hlače, ki so v mrazu skoraj nepogrešljive, naj sega jakna čez boke.

Barve so letošnjo jesen zelo lepe: barva medu, saharškega peska, jajčne lupine,

be še kup vsakodnevnih opravkov in tudi izdatkov, bodo dobre kar stare obleke s kakšnim novim dodatkom; novo rutico ali pentljo, morda preprosto ogrlico ali umetnim cvetom in lanski plašč, ki ga bomo poživile z novim šalom, pletenim ovratnikom in manšetami ali pa ga bomo preprosto prinesle iz čistilnice in bo moral hočeš nočeš zdržati še to zimo brez kakršnekoli predelave. Če pa imate vsaj malo smisla za pletenje ali kvačkavanje, si boste marsikaj lahko naredile same. Poskusite! Boste videle, kako rade boste nosile potem polepšan plašč ali kostim in marsikatera vam bo zavidala.

INA

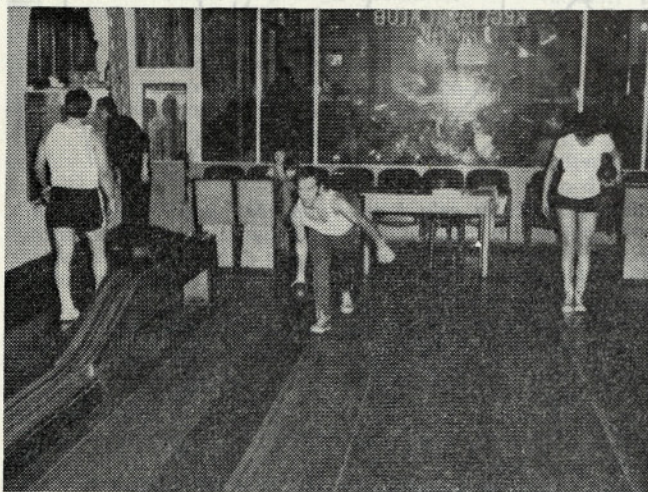
Nagradna križanka

NAGRADE:
1. 40,00 din
2. 30,00 din
3. 20,00 din

Rešitve oddajte najkasneje do 25. 11. 1974 pri vratarju ali pa jih pošljite po pošti na uredništvo Tekstilca.

	SEŠTAVIL J. J.	POMORSKI ČASTNIK	LETOVIŠČE OB ISTRSKI OBALI	ITAL. POPEVKAR (CIANNI)	NRAVO-SLOVJE	IME IGRALKE ERŽIŠNIK	ČLAS	NAJVEČJI KONTINENT	IZSTRELEK NA REAKTIVNI POGON	BERITE TEKSTILCA	ZDRAVNIK SPECIALIST	PREMOŽNOST	STARINA, REDKOST	PREBIVALEC EVROPSKE OTOČNE DRŽAVE	SKLADBA ZA ORGLE ALI KLAVIR	
	PRIPOMBE, RAZLAČA									ŽELEZOV KRŠEČ						
	POVELIČEVANJE, SLAVLJENJE									VRSTA APERITIVA						
	ODISEJEVA DOMOVINA							LOŠKA TOVARNA HOTELSKI USLUŽBENC			DAN V TEDNU ČEDEN, ZAL					
	Ž. IME (VALENTINA)						UMETNI SPREHVALIZ ZEMLJE PREBIVALEC SOSEBNE DRŽAVE							TONA NARASTEK		
	POGAN					9 M. IME (RADOVAN)		LEKARNA IVAN TAVČAR								
	GLAVNO MESTO KENIJE								RAVNIK, POLUTNIK	GERMANSKO PLENE STVARNOST, RESNIČNOST					GLAVNO MESTO NIZOZEM-SKE	
	BERITE TEKSTILCA	TLA	NAJVIŠJA ČORA TURČIJE	NEPROFE-SIONALC PRISTAŠ NINILIZMA								VETRIČ, PIŠ ZNAČAJ				
	VRSTA SLIKARSKE TEHNIKE	STAS, ŽIVOT	SVETLO ANGLEŠKO FIVO	ROMULOV BRAT	FRANCOSKA REKA	OPOROŽEN HLAPEC, BIRIČ			ZNAHKA TUJIH CIGARET IBIDEA					NOVO MESTO MORSKI SESALEG		
	STROJ, NAPRAVA					SOLVEZDJE JUŽNO OB DVODŽEKOV			SKANDIN-AV. IME (AASEN) ANTIČNI VREČ					OČET		
HUDO ČREVESNO OBOLENJE					IZDIH		SKRIVNOSTNI JUDOVSKI NAUK KAZALNI ZAJEK						AKCENT, NAGLAS DIŠAVA			
VEŠOLJE					CELOTNO JELO, STVARI TEV	ENAKOMER. GIBANJE KAKIH ELEMENTOV			MESTO OB BOKI KOTORSKI BERLINSKA RADIJSKA POSTAJA					ŠPANIJA ČERAR		
ARABSKI ŽREBEČ		DOMAČA ŽIVAL	OSEBNI ZAJEK 1			KRILU RIPSKE LEGIJE NADLEŽNA ŽUŽELKA		TKANINA ZA BRICAČE ČAS BREZ VOZNE					OKRAŠAVA ZA GOSPOD (ANGL.) ELEKTRIČ. POKRKA ENOTA			
FRANCOSKI SKLADATELJ (MAURICE)				STEZICE OSEBNI ZAJEK			STARŠKE ROJENICE KARLOVAC				STRIMSKI PESNIK NEMŠKI KRELOČ					
ZIMZELNA OKRASNA LONČNICA						OTROŠKO VOZILO				RUSKO Ž. IME						
VOJVODINEC				IME IGRALKE MIRANDO		ČOPOLJEV JUNAK (EULJEBA)				RAZTELE-ŠEVALEC						

Naši kegljači

V soboto, 26. oktobra, se je naša kegljaška ekipa udeležila Tekstiliade v Žalcu. Prireditelj nam do redakcije še ni sporočil uradnih rezultatov, zato bomo o tem športnem dogodku poročali v naslednji številki. Na posnetku je del naše ekipe pri treningu, ki se je marljivo pripravljala na to tekmovanje.

Preklic

Podpisana PER DARINKA preklicujem izjave za neresnične, ki sem jih podala na sestanku stanovalec delavskega doma Kranj, Delavska 19, zoper Čotar Avgusta, vra-

tarja v delavskem domu in zaposlene v kuhinji poslovalnice III.

Prizadetim se zahvaljujem, ker so odstopili od tožbe.

Per Darinka

Ob nenadni smrti moje drage hčerke MIRJANE, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem tkalnice I in sindikalni organizaciji za denarno pomoč, poklonjeno cvetje ter za spremstvo na njeni mnogo prerani zadnji poti.

Zalujoča mamica
Marija Svetelj

Zahvale

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE BLAŽIČ

se iskreno zahvaljujemo finančnemu sektorju za podarjeni venec, denarno pomoč, za izraze sožalja in za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi njenim nekdanjim sodelavcem v predilnici. Posebno se pa zahvaljujemo materialnemu in blagovnemu knjigovodstvu za vso pomoč.

Mož Maks in
hčenka Meta Oman

Ob nenadni smrti najine ljube mame

URSULE UDOVIČ
upokojenke

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem tkalnice I za poklonjena venca ter izraze sožalja

žalujoči hčerki
Tončka Mlinar
in Fani Mikelj

Ob smrti dragega očeta se zahvaljujem sodelavcem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

Pavla Vrhovnik,
tkalnica II

TEKSTILEC — glasilo delovnega kolektiva Tekstilindus Kranj — Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Metka Friškovec — predsednik, Peter Jekovec — podpredsednik, in člani: Ivica Kolblar, Slavka Rojina, Pavla Blažič, Alenka ing. Letinič in Krista Mauser. Tisk: ČP »Gorenjski tisk« v Kranju. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju št. 421-1/72
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI